



## **Bursa – Casandra crizei economice in Romania**

Anul 2009 a inceput in Romania sub semnul Crizei. A unei crize care a trecut de bariera prognozelor, a asteptarilor, a incertitudinilor ajungand in zona realului. Efectele concrete ale crizei sunt detaliate zilnic in massmedia pe toate canalele de care aceasta dispune. Mai mult ele sunt resimtite direct de tot mai multi romani, fapt ce amplifica dimensiunea acestui fenomen intr-un mod spectaculos.

Ianuarie 2009 este luna in care am aflat ca anul curent va insemna in cel mai bun caz o crestere economica minora, desi in 2008 am stabilit un record national. Este luna in care moneda nationala a stabilit minime absolute in raport cu Euro, spargand suport dupa suport. Este luna in care promisiunile electorale se volatilizeaza sub imperiul unor resurse financiare bugetare din ce in ce mai restranse.

Desi cu intarziere, ceea ce era inevitabil se intampla si in Romania. Societatea romaneasca tinde sa realizeze ca standardul si mai ales asteptarile setate in perioada 2007-2008 nu mai pot fi sustinute. Nivelul de trai, siguranta economica si valoarea activelor detinute sunt ajustate intr-un proces global ce a cuprins fiecare economie dezvoltata. Globalizarea economica care ne-a ridicat in trecut ne coboara acum cu rapiditate.

Realitatea de azi din economia romaneasca a fost, din pacate, anuntate de evolutia pietei bursiere inca din prima parte a anului 2008 si mai ales de la jumatatea lunii septembrie 2008. Scaderea accelerata a indicilor bursieri parea la un moment dat total iesita din contextul economiei romanesti. Economia continua sa creasca (si inca in ritm accelerat), emitenti raportau profituri in crestere iar alte piete de active nu parea afectate – vezi piata imobiliara sau valutara. Cu toate acestea Bursa inregistra scaderi care la acel moment parea mai mult sau mai putin explicabile in special prin amploarea nemaintalnita in ultimii ani.

Desi se spera ca criza sa se localizeze doar la nivelul pietei bursiere, aceasta dorinta nu putea fi decat o iluzie. Semnalele pe care le ofera Bursa sunt traditional un barometru al starii economiei. Se spune ca Bursa indica cu sase luni inainte cum va arata economia. Daca consideram momentul septembrie-octombrie 2008 ca un moment al relevarii unei crize de proportii pe piata bursiera, martie-aprilie 2009 va fi un moment asemanator pentru economia reala.

Scaderea bursei nu a reusit, din pacate, sa ofera si societatii romanesti, un semnal util asa cum alte piete au oferit economiilor proprii. Bursa este, din pacate, privita inca cu neincredere, astfel incat societatea romaneasca este socata in acest moment de amploarea si de iminenta crizei economice in care tocmai am intrat parand sa nu fi inteles un fapt pe care orice investitor la Bursa il intuia.

In loc de concluzie: urmariti Bursa macar prin prisma semnalelor pe care ea le poate oferi. Macar pentru a afla mai repede cand vom depasi criza...

Alin Brendea  
Dir. Operatiuni Prime Transaction  
23 ianuarie 2009